

De wereld na het lente-regeer- zorg-herfst-akkoord

Extramuralisering en decentralisatie

drs. J.H.M. van Ginneken
7 november 2013

Beleidsstukken

- 24 juni 2012: Voortgangsrapportage Hervorming Langdurige Zorg, VWS
- Lenteakkoord: Verantwoordelijkheid nemen in crisistijd
- 6 september 2012: Advies: Scheiden van Wonen en Zorg in de AWBZ, Nza
- 28 september 2012: Uitwerking extramuraliseren lichte zorgzwaartepakketten, VWS
- 29 oktober 2012: Regeerakkoord Bruggen slaan
- 24 april 2013: Zorgakkoord: Hervorming langdurige zorg: naar een waardevolle toekomst
- 18 september 2013: Troonrede
- 17 oktober 2013: Herfstakkoord
- Najaar 2013: Wetgeving herziene WMO en de Wet LIZ

Twee essentiële veranderingen

- Extramuralisering van de lage Zorgzwaartepakketten
- Decentralisatie van grote delen van de AWBZ naar de WMO (gemeenten)

	Extramuralisering	Decentralisatie
Zorgaanbieder	X	X
Corporatie	X	-
Gemeente	-	X

Uitkomst

2013

- ZZP 1 en 2 zijn geschrapt
- Nieuwe cliënten ontvangen indicatie voor extramurale zorg
- Bestaande cliënten behouden rechten

2014

- ZZP 3 vervalt: nieuwe cliënten ontvangen indicatie voor extramurale zorg

2016

- ZZP 4 wordt voor 50% geëxtramuraliseerd

Financiële gevolgen extramuralisering voor de zorgaanbieder

Veel aandacht in beleidsstukken en
vaktijdschriften voor de exploitatie
van het vastgoed

Minder aandacht voor de exploitatie van
de zorg- en dienstverlening

Scheiden van wonen en zorg versus extramuraliseren

Overeenkomst:

- Er vindt geen bekostiging meer plaats vanuit de AWBZ van de individuele woonlasten. De cliënt betaalt zijn eigen woonlasten
- Zorgfuncties worden volledig vergoed

1. Scheiden van wonen en zorg

- Cliënt behoudt indicatie voor verblijf (=ZZP-indicatie)
- Behoudt recht op integraal pakket van zorg- en dienstverlening, vergoeding via AWBZ (bv VPT)

2. Extramuralisering

- Indicatie voor verblijf vervalt
- Alleen vergoeding voor extramurale zorgfuncties
- ZZP 1 t/m 3/4 worden geschrapt (+ VPT ook)

onderdeel van ZP-prijs	zorgfuncties	<p>persoonlijke verzorging</p> <p>verpleging</p> <p>begeleiding</p> <p>dagbesteding</p> <p>behandeling</p>
	verblijfscomponenten	<p>schoonmaakservice</p> <p>maaltijdservice</p> <p>receptie-, restaurant-, winkelvoorziening, magazijn, logistiek, wasservice, geestelijk verzorging et cetera</p>
	wooncomponenten	<p>gas, water, licht (eigen appartement)</p> <p>gas, water, licht (algemene ruimten)</p> <p>huurdersonderhoud</p> <p>eigenaarsonderhoud</p>
nog geen onderdeel van ZP-prijs	kapitaallasten (nacalculatie en vanaf 2012 geleidelijk NHC's)	<p>kapitaallasten zorggebonden ruimten</p> <p>kapitaallasten individuele ruimten</p>

Bij scheiden van wonen en zorg gaat cliënt zelf betalen voor rood gemarkeerde onderdelen (maar blijft sprake van een integraal pakket).

Bij extramuralisering van ZP 1 t/m 3 en 4 (50%) wordt alleen geïndiceerd voor de blauwe functies.

Bekostiging zorginstellingen afhankelijk van

- Indicatie van de cliënt (CIZ)
- WTZi-toelating van de instelling (CIBG)
- Productieafspraken met het zorgkantoor !!!!!

Intramurale bekostiging (woonlasten AWBZ)

Verblijfsindicatie
(=ZZP-indicatie)

- Op basis van zorgzwaartepakket met en zonder behandeling (ZZP)

Extramurale bekostiging (woonlasten cliënt)

Verblijfsindicatie
(=ZZP-indicatie)

- Volledig pakket thuis met en zonder behandeling (VPT)
- PGB langdurige zorg
- PV, VP, BG langdurige zorg (zorg in natura)
- PV, VP, BG reguliere thuiszorg (zorg in natura en PGB)

Indicatie van de cliënt

Met verblijfsindicatie:

- Behoeftte aan beschermde omgeving, therapeutisch klimaat, permanent toezicht
- Indicatie altijd met zorgzwaartepakket

Verblijfsindicatie wordt verzilverd: intramuraal

- ZZP en NHC: alle kosten van wonen, zorg en diensten worden vergoed via de AWBZ

Verblijfsindicatie wordt niet verzilverd: extramuraal

- Volledig Pakket Thuis (VPT)
- Functies en klassen langdurige zorg
- PGB langdurige zorg

Indicatie van de cliënt

- Vergoeding van wonen altijd voor de cliënt (huur)
- Kosten van zorginfrastructuur: regeling zorginfrastructuur ???
- Vergoeding van zorg via de AWBZ
- Vergoeding van diensten afhankelijk van gekozen financieringsvariant

In de V&V ZZP/VPT 1 t/m 10:

- ZZP 1,2,3 lichte somatische problematiek (oplopend in zorgbehoefte)
- ZZP 4: somatische “meerzorg”/ psychogeriatrische “meerzorg”
- ZZP 5 PG (ernstigere vorm)
- ZZP 6 somatische problematiek
- ZZP 7 PG + gedragsproblemen of psychiatrie
- ZZP 8 ernstige somatische problematiek
- ZZP 9 revalidatie
- ZZP 10 palliatieve zorg

In de V&V ZZP/VPT 1 t/m 10:

- ZZP 1,2,3 lichte somatische problematiek (oplopend in zorgbehoefte)
- ZZP 4: somatische “meerzorg”/ psychogeriatrische “meerzorg”
- ZZP 5 PG (ernstigere vorm)
- ZZP 6 somatische problematiek
- ZZP 7 PG + gedragsproblemen of psychiatrie
- ZZP 8 ernstige somatische problematiek
- ZZP 9 revalidatie
- ZZP 10 palliatieve zorg

Indicatie van de cliënt

Zonder verblijfsindicatie:

- Geen behoefte aan beschermende omgeving
- Indicatie via functies persoonlijke verzorging, verpleging en begeleiding
- Alleen de geïndiceerde zorg wordt vergoed via AWBZ
- Kosten overige diensten worden vergoed via de zorgverzekeringswet, de WMO of door cliënt zelf
- Kosten van het wonen voor cliënt
- Kosten zorginfrastructuur: regeling zorginfrastructuur (maar die verdwijnt ook!)

Woonvariant	Variant 1	Variant 2	Variant 3	Variant 4	Variant 5	Variant 6	Variant 7	Variant 8	
	Intramuraal	Intramuraal	Extramuraal	Extramuraal	Extramuraal	Extramuraal	Extramuraal	Extramuraal	Extramuraal
 BUREAU OUDERENZORG Organisatieadvies en management	Vast tarief obv ZPP zonder behandeling	Vast tarief obv ZPP met behandeling	Vast tarief Volledig Pakket Thuis zonder behandeling obv ZPP	Vast tarief obv Volledig Pakket Thuis met behandeling obv ZPP	Vast tarief Persoons Gebonden Budget obv ZPP	Vast tarief voor functies PV, VP, BG obv ZPP	Variabel tarief obv functies en klassen PV, VP, BG	Variabel tarief Persoons Gebonden Budget obv functies en klassen PV, VP, BG	
Benodigde toelating zorginstelling									
Behandeling	nee	ja	nee	ja	nee	nee	nee	nee	
PV, VP, BG	ja	ja	ja	ja	nee	ja	ja	nee	
Verblijf	ja	ja	ja	ja	nee	nee	nee	nee	
Benodigde indicatie cliënt									
PV of VP of BG	nee	nee	nee	nee	nee	nee	ja	ja	
Verblijf met zorgzwaartepakket	ja	ja	ja	ja	ja	ja	nee	nee	
Budgetcomponent									Opmerkingen
Woonzorg	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	
Dagbesteding	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja*	ja*	indicatie BG (groep)
Basis behandeling	nee*	ja	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	*ZVW
Gespecialiseerde behandeling	nee*	ja	nee*	ja	nee*	nee*	nee*	nee*	*ZVW
Behandeling consultfunctie	ja	ja	ja	ja	nee*	nee*	nee*	nee*	*ZVW
Zorggebonden materiële kosten cliënt	nee*	ja	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	*ZVW
Zorggebonden materiële kosten algemeen	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	
Voeding	ja	ja	ja	ja	nee*	nee*	nee*	nee*	*Cliënt
Verblifgebonden salariskosten	ja	ja	ja	ja	nee*	nee*	nee*	nee*	*Cliënt
Huishoudelijke verzorging appartement	ja	ja	ja	ja	ja	nee*	nee*	nee*	*WMO op indicatie
Huishoudelijke verzorging algemene ruimte	ja	ja	ja	ja	nee*	nee*	nee*	nee*	*Cliënt
Huishoudelijke verzorging zorginfrastructuur	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	
Materiële hotelmatige kosten	ja	ja	ja	ja	nee*	nee*	nee*	nee*	*Cliënt
Wasverzorging persoonsgebonden was	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	*Cliënt
Wasverzorging platgoed	ja	ja	ja	ja	nee*	nee*	nee*	nee*	*Cliënt
Overhead locatie	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	
Overhead centraal	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	
Overige personeelskosten	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	
Algemene kosten	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	
Huur eigen appartement	NHC	NHC	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	*Cliënt
Energiekosten eigen appartement	ja	ja	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	*Cliënt
Onderhoudskosten eigen appartement	ja	ja	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	*Cliënt
Huur kantoren ondersteunende diensten	NHC	NHC	ja	ja	ja	ja	ja	ja	
Energiekosten kantoren OD	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	
Onderhoudskosten kantoren OD	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	
Kosten afschr. inrichting OD	Volgt	Volgt	ja	ja	ja	ja	ja	ja	
Huur zorginfrastructuur	NHC	NHC	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	*Regeling zorginfra
Energiekosten zorginfrastructuur	ja	ja	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	*Regeling zorginfra
Onderhoudskosten zorginfrastructuur	ja	ja	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	*Regeling zorginfra
Kosten afschr. inrichting zorginfrastructuur	Volgt	Volgt	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	nee*	*Regeling zorginfra

Gevolgen extramuralisering voor de verzorgingshuizen

Algemeen:

- Geen instroom meer van ZZP 1 t/m 3 en 4 (50%)
- Omzetsdaling door leegstand

Strategie 1:

- Zorg- en dienstverlening richten op cliënten met hogere zorgzwaartes/psychogeriatrische problematiek

Strategie 2:

- Extramuraliseren: wonen met zorg, bestaande locatie (deels) inrichten voor de markt van vrije verhuur

Strategie 3:

- Locatie afstoten

Strategie 1: naar hogere ZZP's

Vastgoed

- NHC blijft bestaan
- Aanpassingen gebouw voor zwaardere doelgroep

Services en voorzieningen

- Vergoeding via de AWBZ blijft bestaan
- Bij groepswoonings voor dementerenden: risico van 2 zorgconcepten naast elkaar
- Betaalbaarheid voorzieningen in dat geval moeilijk

Risico's

- Afhankelijk van productieafspraken zorgkantoor
- Zorgkantoren hanteren budgetplafond
- Vrijkomende capaciteit mag soms niet meer gebruikt worden voor intramurale zorg
- Toekomst swz/extram. ook voor hogere ZZP's ????

Strategie 2: locatie (deels) extramuraliseren

Vastgoed

- Verhuurbaarheid van de appartementen
- Marktconforme huur over het algemeen veel lager dan NHC
- Huur algemene ruimten niet gedekt
- Bij huur van woningcorporatie: verzoek tot openbreken lopend huurcontract
- Bij aflopen huurcontract: nieuw contract onder andere voorwaarden

Services en voorzieningen

- Extramurale cliënten leveren via de AWBZ geen automatische bijdrage meer aan de voorzieningen
- Er worden diensten geleverd, waar geen dekking (meer) voor is
- Betaalbaarheid voorzieningen staat onder druk

Strategie 3: locatie afstoten

- Als strategie 1 of 2 geen optie is

Vastgoed

- Bij huur van corporatie: aflopende contracten worden niet meer verlengd of zorgaanbieder wil lopend huurcontract openbreken
- Corporatie blijft met leeg pand achter
- Sloop of herbestemming

Services: veiligheid, ontmoeten en comfort

- 24 uren aanwezigheid van zorg
- Maaltijdservice
- Schoonmaakservice algemene ruimten
- Schoonmaakservice appartementen
- Huismeesterservice
- Wasservice persoonsgebonden was en platgoed
- Receptievoorziening
- Winkelvoorziening
- Restaurantvoorziening
- Geestelijke verzorging
- Magazijn
- Logistiek
- Linnenkamer

Strategie 2: (deels) extramurale zorg

Keuze bij strategie 2:

- Zorgaanbieder zal een keuze moeten maken over het service en dienstverleningspakket
- én inzicht hebben in de kosten van het service en dienstverleningspakket per onderdeel
- Zorgaanbieder moet inzicht hebben in de dekking van de kosten

- Voorzieningen afbouwen of door vrijwilligers
- Financiële bijdrage vanuit gemeenten ???, andere geldstromen
- Bewoners laten betalen voor de services: vrijwillig of verplicht

Voorzieningen/services	Totale kosten	Aantal appartementen	Totaal aantal Fte	Fte per appartement	Kosten per maand per appartement	Kosten per maand per client
29 appartementen extramur						
Aanwezigheid professionele alarmopvolging in de nacht	€ 13.660,08	29	0,29	0,01	€ 39,25	nvt
Maaltijdservice brood	€ 24.052,58	nvt	nvt	nvt	nvt	€ 71,26
Maaltijdservice warme maaltijd	€ 53.725,51	nvt	nvt	nvt	nvt	€ 159,17
Wasservice platgoed	€ 13.149,14	nvt	nvt	nvt	nvt	€ 38,96
Schoonmaakservice algemene ruimten	€ 26.893,51	29	0,99	0,03	€ 77,28	nvt
Schoonmaakservice appartementen	€ 28.251,49	29	0,82	0,03	€ 81,18	nvt
Activiteitenprogramma	€ 18.492,75	29	0,45	0,02	€ 53,14	nvt
Materiele kosten ontspanning/dagbesteding	€ 8.622,76	nvt	nvt	nvt	nvt	€ 25,55
Medewerkers restaurant	€ 92.640,87	29	2,63	0,09	€ 266,21	nvt
Gastvrouwen	€ 16.618,32	29	0,40	0,01	€ 47,75	nvt
Linnenkamer	€ 1.852,14	29	0,06	0,00	€ 5,32	nvt
Hotelmatische materiele kosten	€ 26.926,22	29	nvt	nvt	€ 77,37	nvt
Energiekosten appartement	€ 39.002,54	29	nvt	nvt	€ 112,08	nvt
Onderhoudskosten appartement	€ 19.190,56	29	nvt	nvt	€ 55,15	nvt
Huismeesterservice	€ 5.188,09	29	0,19	0,01	€ 14,91	nvt
Totaal	€ 388.266,56		5,84	0,20	€ 829,65	€ 294,92

Voorzieningen/services	Totale kosten	Aantal appartementen	Totaal aantal Fte	Fte per appartement	Kosten per maand per appartement	Kosten per maand per client
14 appartementen extramur						
Aanwezigheid professionele alarmopvolging in de nacht	€ 12.709,70	14	0,29	0,02	€ 75,65	nvt
Maaltijdservice brood	€ 12.080,35	nvt	nvt	nvt	nvt	€ 74,13
Maaltijdservice warme maaltijd	€ 26.506,21	nvt	nvt	nvt	nvt	€ 162,64
Wasservice platgoed	€ 3.559,99	nvt	nvt	nvt	nvt	€ 21,84
Schoonmaakservice algemene ruimten	€ 6.719,57	14	0,25	0,02	€ 40,00	nvt
Schoonmaakservice appartementen	€ 12.698,47	14	0,40	0,03	€ 75,59	nvt
Activiteitenprogramma	€ 15.745,74	14	0,37	0,03	€ 93,72	nvt
Materiele kosten ontspanning/dagbesteding	€ 2.698,53	nvt	nvt	nvt	nvt	€ 16,56
Medewerkers restaurant	€ 34.589,74	14	1,07	0,08	€ 205,89	nvt
Gastvrouwen	€ 20.865,73	14	0,51	0,04	€ 124,20	nvt
Linnenkamer	€ 1.555,35	14	0,05	0,00	€ 9,26	nvt
Hotelmatige materiele kosten	€ 11.330,90	14	nvt	nvt	€ 67,45	nvt
Energiekosten appartement	€ 27.476,94	14	nvt	nvt	€ 163,55	nvt
Onderhoudskosten appartement	€ 9.353,25	14	nvt	nvt	€ 55,67	nvt
Huismeesterservice	€ 4.645,12	14	0,05	0,00	€ 27,65	nvt
Totaal	€ 202.535,61		2,99	0,21	€ 938,63	€ 275,17

Voorzieningen/services	Totale kosten	Aantal appartementen	Totaal aantal Fte	Fte per appartement	Kosten per maand per appartement	Kosten per maand per client
Aanwezigheid professionele alarmopvolging	€ 22.277,08	18	0,45	0,02	€ 103,13	nvt
Maaltijdservice ingred brood	€ 15.048,87	nvt	nvt	nvt	nvt	€ 71,82
Maaltijdservice ingred warm	€ 24.433,08	nvt	nvt	nvt	nvt	€ 116,61
Wasservice platgoed	€ 5.100,02	nvt	nvt	nvt	nvt	€ 24,34
Schoonmaakservice algemene ruimten	€ 11.213,10	18	0,33	0,02	€ 51,91	nvt
Schoonmaakservice appartementen	€ 17.710,17	18	0,63	0,03	€ 81,99	nvt
Activiteitenprogramma	€ 12.081,20	18	0,28	0,02	€ 55,93	nvt
Materiele kosten ontspanning/dagbesteding	€ 955,98	nvt	nvt	nvt	nvt	€ 4,56
Medewerker keuken	€ 27.715,02	18	0,74	0,04	€ 128,31	
Medewerker winkel	€ 2.672,49	18	0,09	0,01	€ 12,37	nvt
Medewerker restaurant	€ 8.422,95	18	0,30	0,02	€ 39,00	
Medewerker receptie	€ 8.600,81	18	0,20	0,01	€ 39,82	nvt
Medewerker logistiek	€ 334,09	18	0,01	0,00	€ 1,55	
Medewerker linnenkamer	€ 6.498,06	18	0,19	0,01	€ 30,08	nvt
Geestelijk verzorger	€ 2.299,37	18	0,05	0,00	€ 10,65	nvt
Vrijwilligerscoördinator	€ 1.456,19	18	nvt	nvt	€ 6,74	nvt
Hotelmatige materiele kosten	€ 16.085,50	18	nvt	nvt	€ 74,47	nvt
Energiekosten appartement	€ 25.621,61	18	nvt	nvt	€ 118,62	nvt
Onderhoudskosten appartement	€ 15.184,88	18	nvt	nvt	€ 70,30	nvt
TD en huismeester	€ 6.201,70	18	0,17	0,01	€ 28,71	nvt
Totaal	€ 229.912,17		3,43	0,19	€ 853,58	€ 217,34

Keuze services

ALL INCLUSIVE

vast
zekerheid
(hoe meer
appartementen/
deelnemers, hoe
lager de prijs)

Verschillende varianten

flexibel
onzekerheid
uitbesteden/invliegen
serviceabonnementen

2014

- Overgangsjaar/jaar van de wetgeving

2015

Nieuwe WMO

- Verzorging ??? en begeleiding uit AWBZ naar WMO met minder budget (wordt voorziening en geen verzekerd recht)
- Gemeente krijgt regierol over toebedeling van zorg en ondersteuning aan burgers
- Participatiesamenleving
- Hulp in de huishouding: 60% van het budget blijft beschikbaar
- Recht op PGB blijft bestaan
- Sociale wijkteams, cliëntondersteuning, vangnet

2015

Zorgverzekeringswet (Zvw)

- Nieuwe aanspraak thuisverpleging
- Extra budget voor wijkverpleegkundige

Nieuwe kern-AWBZ (Wet LIZ)

- Zorg in instelling blijft verzekerd recht
- Recht op PGB
- Eigen bijdrage wordt verzacht
- Meer zorg op individuele maat geboden i.p.v. standaard zorg

2017

- Overheveling extramurale verpleging naar Zvw

1 + 1 = 2

- Gemeente regierol voor passende ondersteuning en geschikte woningen
- Vraag naar aangepaste woningen in de wijk stijgt
- Leefbaarheid in de wijk vormt aandachtspunt

1 + 1 = 2

- Het verzorgingshuis als bruisend hart in de wijk/dorp
- Buurtfunctie/maatschappelijke functie
- In samenwerking met gemeentes, welzijnsinstanties, buurtsupers, thuiszorginstellingen, bibliotheken, woningcorporaties, vrijwilligersorganisaties etc.